

6

แนวโน้มของปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543

นายทรงวุฒิ สุชาอรรถ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษาออกรโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974 - 567 - 189 - 4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

011906

I15437418

FUTURE TRENDS OF NON-FORMAL EDUCATION PHILOSOPHY, IN B.E. 2543

Mr. Songwut Suehaant

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Non-Formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวโน้มของปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543

โดย นายทรงวุฒิ สุขาอรทด
ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนา หุ้มไพศาล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จุมพต หุอภีทรชีวิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวโน้มของปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543

ชื่อนิติกร นายทรงวุฒิ สุขาวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ
ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวโน้มของปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543 โดยแบ่งสภาพการณ์ในอนาคต ออกเป็น 2 สภาพการณ์ คือ สภาพการณ์แบบอนาคตภาพที่ดี และสภาพการณ์แบบอนาคตภาพที่ไม่ดี คำเนิกรวิจัย โดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาจากระบบโรงเรียน เกี่ยวกับแนวโน้มของปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543 จำนวน 25 คน ซึ่งใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 รอบ ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยการคำนวณค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควartil การวิเคราะห์แนวความคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกันเพื่อเข้า ลัทธิปรัชญาการศึกษาโดยการวิเคราะห์ค่าหลักและใจความ ผลการวิจัยปรากฏว่า แนวโน้มของปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปี พ.ศ.2543 เป็นดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความหมายการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543 สอดคล้องกับลัทธิปรัชญาศึกษามนุษยนิยม
2. ในสภาพการณ์แบบอนาคตภาพที่ดี ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ปี พ.ศ.2543 ส่วนมากสอดคล้องกับลัทธิปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยม และมีความคิดเห็นบางส่วน สอดคล้องกับลัทธิปรัชญาศึกษามนุษยนิยม

๓. ในสภาพการณ์แบบอนาคตภาพที่ไม่ดี ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาในระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543 ส่วนมากสอดคล้องกับลัทธิปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม และมนุษยนิยม และมีความคิดเห็นบางส่วนสอดคล้องกับลัทธิปรัชญาการศึกษาพฤติกรรมนิยมและเสรีนิยม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Future trends of Non-Formal Education Philosophy
in B.E. 2543

Name Mr. Songwut Sudhaant

Thesis Adviser Associate Professor Oenta Nopakun

Department Non-Formal Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

The main purpose of this research was to study the future trends of Non-Formal Education Philosophy in B.E. 2543. The future scenario was separated into two scenarios. One was an Optimistic Scenario and the other was a Pessimistic Scenario. The research methodology consisted of the Delphi Technique to ask the opinion of 25 experts in the field of Non-Formal Education on the future trends of Non-Formal Education Philosophy in B.E. 2543. The questionnaire was designed by the researcher. Three rounds were used to ask the experts' opinion. Data were summarized in a statistical way, that is analyzed by means of median, modes and interquartile ranges. The method used to analyze the experts' opinion on Education Philosophy schools to find their consensus, was analyzed using the main word and phrase. The main findings of the research were as follows:

The experts' opinion on the meaning of Non-Formal Education in B.E. 2543 was in consensus with the Humanism of school of Educational Philosophy.

2. For the Optimistic Scenario, most of the experts' opinion on Non-Formal Education Philosophy in B.E. 2543 was in consensus

with the Progressivism school of Educational Philosophy and the next in order was in consensus with the Humanism School of Educational Philosophy

3. For the Pessimistic Scenario, most of the experts' opinion on Non-Formal Education Philosophy in B.E. 2543 was in consensus with the Progressivism and Humanism school of Educational Philosophy and the next in order was in consensus with the Behaviorism and Liberal school of Educational Philosophy.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์อุณา
นพคุณ ที่ได้ให้แนวทางในการวิจัย ช่วยเหลือแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอดและสม่ำเสมอ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง
ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระราชวรมณี (ประยูทธิ์ ปยุตฺโต) อาจารย์สุนทร
สุนันท์ชัย คร.สุมาลี สังข์ศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล
อาจารย์ คร.จุมพล พูลภทธรชวิน ศาสตราจารย์ คร.กอบ สวัสดิ์พิทักษ์ ที่ได้ให้
คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย ขอขอบคุณรัฐบาลไทยที่ได้เจียกภาณีอักษร
ส่วนหนึ่งให้เป็นค่าเล่าเรียน และขอบคุณ คุณจงจิต สุขาอรรด ที่คอยให้กำลังใจมา
โดยตลอด

ขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาแสดงความกตเวทิตาเห็นอันทรงคุณค่าอย่าง
เต็มใจมาตลอด และขอบคุณภักษยาสมัครทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจมาโดยสม่ำเสมอ ผู้วิจัย
รู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ทรงวุฒิ สุขาอรรด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ความจำกัดของการวิจัย	6
คำจำกัดความในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษานอกระบบโรงเรียน	9
ปรัชญา	9
การศึกษา	12
ปรัชญาการศึกษา	14
ลัทธิปรัชญาการศึกษานอกระบบโรงเรียน	17

บทที่	สารบัญญั(ต่อ)	หน้า
	เทคนิคเคลือบ	46
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
3	วิธีดำเนินการวิจัย	57
	การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	57
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	58
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	63
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
5	สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	112
	ผลการวิจัย	112
	อภิปรายผล	118
	ขอเสนอแนะ	131
	บรรณานุกรม	134
	ภาคผนวก	146
	ประวัติผู้เขียน	219

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงผลการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เสียชีวิต	49
2	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับความหมายของการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่ยึดปรัชญาการศึกษาเป็นหลัก	68
3	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับความหมายของการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่ยึดกิจกรรมการศึกษาเป็นหลัก	70
4	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับความหมายของการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่ยึดกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก	72
5	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษานอกระบบ โรงเรียน	73
6	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการของการจัด การศึกษานอกระบบโรงเรียน	75
7	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอน	77
8	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับบทบาทของผู้เรียน	79
9	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน	81
10	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับการประเมินผล	83
11	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษานอกระบบ โรงเรียน	85
12	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการการศึกษา นอกระบบโรงเรียน	87
13	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอน	89
14	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับบทบาทของผู้เรียน	91

รายการตารางประกอบ(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน_____	93
16	แสดงลำดับของข้อความเกี่ยวกับการประเมินผล_____	95
17	แสดงผลการวิเคราะห์ของแต่ละข้อความในแบบสอบถามรอบที่ 2	152
18	แสดงผลการวิเคราะห์ของแต่ละข้อความในแบบสอบถามรอบที่ 3	156
19	แสดงผลการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ของ ผู้เชี่ยวชาญ_____	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย